

2017-06-22
Ku2017/01562/D**Kulturdepartementet**Linnéuniversitetet
391 82 Kalmar

Uppdrag till Linnéuniversitetet att genomföra insatser som förebygger journalisters utsatthet för hot och hat

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Linnéuniversitetet att identifiera, utveckla och genomföra kompetens- och kapacitetsutvecklande insatser riktade till journalister och redaktioner för att förebygga och hantera utsatthet för hot och hat inom ramen för universitetets uppdrag att erbjuda fortbildning för journalister.

I uppdraget till Linnéuniversitetet ingår bl.a. att bygga upp en digital kunskapsbank, genomföra seminarier för kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt utforma och handha en tjänst som erbjuder råd och stöd anpassade för målgruppen. Ett jämställdhetsperspektiv ska tillämpas vid genomförandet av uppdraget. Uppdraget ska genomföras i samråd med berörda aktörer som har kunskap om journalisters och redaktioners utsatthet för hot och hat och komplettera icke-statliga insatser på området. Linnéuniversitetet ska även samråda med Brottsoffermyndigheten som har i uppdrag att ta fram ett utbildnings- och informationsmaterial om stöd till deltagare i det demokratiska samtalet som utsätts för eller riskerar att utsättas för hot och hat.

Linnéuniversitetet får för uppdragets genomförande använda 1 000 000 kronor för 2017. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 1, anslag 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagspost 20 – del till Kammarkollegiet. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 31 oktober 2017. Medel som inte förbrukas ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 30 november 2018.

Linnéuniversitetet ska delredovisa uppdraget senast den 30 mars 2018 till Regeringskansliet (Kulturdepartementet, med kopia till Utbildningsdepartementet). Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 november 2018 till Regeringskansliet (Kulturdepartementet, med kopia till Utbildningsdepartementet). Slutrapporten ska innehålla en beskrivning av uppdragets genomförande, en analys och bedömning av utfall och effekter och en framåtsyftande behovsanalys, samt en ekonomisk redovisning.

Ärendet

Regeringen avser att avsätta totalt 2 000 000 kronor för genomförandet av uppdraget 2017–2018.

Regeringen avser att under 2017 besluta om en handlingsplan för att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat med inriktning på att stärka arbetet med att förebygga förtroendevaldas, journalisters och konstnärers utsatthet för hot och hat. Regeringen avser att bevilja Linnéuniversitetet medel även för 2019–2020 inom ramen för handlingsplanen för att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat under förutsättning att riksdagen fattar beslut i enlighet med regeringens budgetförslag.

Skäl till regeringens beslut

Det demokratiska samtalet måste värnas. En förutsättning för en fungerande demokrati är att det finns oberoende medier och journalister som fritt kan förmedla samhällsinformation, allsidiga nyheter och samhällsgranskande journalistik. Samtidigt har samtals- och debattklimatet hårdnat och den digitala utvecklingen har underlättat att framföra och sprida propaganda, desinformation och falska nyheter, likväl som hot och hat. Hot och hat mot journalister är allt för omfattande. Göteborgs universitets Journalistpanel visar att nästan var tredje journalist har varit utsatt för hot det senaste året. När journalister tystas och tystnar på grund av utsatthet är det ett hot mot det demokratiska samtalet och i förlängningen ett hot mot demokratin.

Det finns behov av att stärka det förebyggande arbetet mot hot och hat, inte minst är det viktigt att journalister och redaktioner får det stöd som de behöver vid utsatthet eller risk för utsatthet. För att minska utsattheten är det viktigt att de kompetens- och kapacitetshöjande insatserna når frilansare, små redaktioner och mindre produktionsbolag med begränsade förutsättningar för att arbeta med trygghets- och säkerhetsfrågor. Uppdraget ska också bidra till att synliggöra och motverka särskild utsatthet för hot och

hat riktat mot journalister, som t.ex. kan ta sig uttryck genom sexism och rasism.

Medieinstitutet Fojo är ett institut vid Linnéuniversitetet som fortbildar journalister. Linnéuniversitetet har tidigare ansökt om ett vidgat uppdrag (dnr Ku2015/01531/MF) i syfte att bidra till att utveckla och förnya mediernas och journalisternas demokratistärkande roll samt sprida kunskap till fler journalister och samhällsaktörer i demokratins tjänst.

Med detta uppdrag kan Linnéuniversitetet stärka och utveckla sin verksamhet med fortbildning för journalister, med inriktning på kompetens- och kapacitetsutveckling som bidrar till att förebygga och hantera journalisters och redaktioners utsatthet för hot och hat. Uppdraget har därigenom möjlighet att understödja journalistikens demokratistärkande roll.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Johanna Granfors

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/KRIM

Justitiedepartementet/PO

Utrikesdepartementet/FMR

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/UH

Kulturdepartementet/MF

Kammarkollegiet